

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ולדימיר בליאק

פ/25/6484

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – חישוב תגמולי מילואים בתקופת חירום), התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 279 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 279(ב)(2), אחרי "שירותו הקודם במילואים" יבוא "או מי שבתכוף לפני שירותו הראשון במילואים בתקופת החירום ולפני שירות נוסף במילואים בתקופת החירום, לא היה עובד או עובד עצמאי".
2. תחולה סעיף 279 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, יחול על תגמול המגיע בעד שירות מילואים שהחל ביום ג' באייר התשפ"ה (1 במאי 2025) או לאחריו.

דבר ה ס ב ר

במלחמת חרבות ברזל גויסו משרתי מילואים רבים לפרקי זמן ממושכים ותכופים של שירות מילואים. בתקופה זו, חלק ממשרתי המילואים המשיכו לעבוד במקביל לשירות המילואים. כתוצאה מכך, בתקופות שירות מילואים ממושכות, כאשר היו הפסקות בין שירות מילואים אחד לשני (אף של ימים בודדים), גדל בסיס השכר לחישוב תגמול המילואים בשל צירוף ההכנסות משירות המילואים ומהעבודה והעלה אותו באופן מלאכותי.

ביום ג' באייר התשפ"ה (1 במאי 2025), נכנס לתוקף תיקון מס' 253 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק), שנועד, בין היתר, להסדיר נושא זה ולקבוע מנגנון לחישוב תגמולי המילואים בתקופת חירום. על פי מנגנון החישוב שנקבע, בתקופת חירום יחושב בסיס השכר, ככלל, בהתאם לשכר עבודתו הרגיל של העובד ברבע השנה שקדמה ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים הראשון שלו בתקופת החירום, כמפורט בחוק.

במסגרת התיקון האמור תוקן, בין היתר, סעיף 279 לחוק הקובע כי אדם שהחל לשרת במילואים בתוך תקופה של 60 ימים מסיום שירותו הקודם במילואים שבעדו קיבל תגמול מילואים, יראו אותו כמי שממשיך בשירות המילואים הקודם בכל הנוגע לחישוב בסיס השכר לתגמול, אם הדבר מיטיב איתו. סעיף זה תוקן כך שהוא לא יחול על שירות מילואים נוסף בתקופת חירום.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

בדיונים שקיימה ועדת העבודה והרווחה של הכנסת בנושא יישום התיקון לחוק עלה כי בעקבות התיקון האמור מחושב תגמול המילואים של משרתי מילואים שפוטרו או התפטרו בתקופת החירום לפי התגמול המזערי. זאת, על אף שבמקרים רבים דווקא שירות המילואים הממושך הוא שגרם להפסקת העבודה ולקושי במציאת עבודה אחרת.

לפיכך, מוצע לקבוע כי לגבי משרת מילואים שבתכוף לפני שירות המילואים הראשון שלו בתקופת החירום ולפני שירות מילואים נוסף בתקופת החירום לא היה עובד או עובד עצמאי, יחולו הוראות סעיף 279 לחוק כך שתגמול המילואים יחושב על בסיס שכר העבודה שהיה לו טרם הפסיק לעבוד. במקרה של עלייה בהכנסה מוצע להחיל את המנגנון שנקבע בסעיף 274ב לחוק. עוד מוצע לקבוע כי התיקון המוצע יחול על תגמול המגיע בעד שירות מילואים שהחל במועד כניסת תיקון מס' 253 לחוק לתוקף (1 במאי 2025) או לאחריו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומיכל מרים וולדיגר (פ/6379/25), על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/6393/25) ועל ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר (פ/6413/25).

הצעת החוק זהה לפ/6379/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ו (26.01.2026)